

# **Badische Landesbibliothek Karlsruhe**

**Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe**

## **Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia**

**Jacobus <Genua, Erzbischof>**

**[Lyon], 20. Juli 1486**

De sancto Paulo apostolo lxxxv

[urn:nbn:de:bsz:31-289352](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-289352)

# De sancto

# Paulo apostolo.

mihi dñi mei. Quid ad tantillū scriuū vīm dignati estis venire? Venio. venio. grās ago. grās ago. Cū qđ astabāt qđ bec diceret interrogarēt. ille ad mirādo rñdit. Nunquā puenisse bic strōs aplos petru z paulū nō videris? Cū vō iterū vr pñ repe teret. scā illa aīa e carne solura est. Dubitat ab aliqb vtrū eadē die petr⁹ z paul⁹ passi sint. Dixerūt aut qdā qđ eadē die reuoluto āno. Sz biero. z oēs fere facti qđ de hoc tractāt in hoc pcordāt qđ eadē die z āno passi sunt sicut manifeste etiā hētur ex epla dñi sū. z sicut dicit leo vel maxim⁹ scđm quosdā in quodā sermone. vbi sic ait. Nō enī sine cāscā puram⁹. qđ vna die. in vno loco. vni trāni tolleraree snās. In vno die passi sunt vr ad xp̄m pariter puenirēt. vno loco: ne alteri roma deesset sub vno psecutore: vr equal crudelitas vtrūqđ cō stringeret. Dies ergo p merito. loc⁹ aut p glia. p securo: aut idē decret⁹ est p v̄tute. Hec leo. Luce aut eadē die z hora passi sunt nō tñ eodē loco sz in diuersis. Et qđ dicit leo qđ eodē loco passi sunt. hoc dicit ex eoz abo rome passi fuerūt. De hoc qđam vsib⁹ dicit. Ense coronat paul⁹. cruce petr⁹. eodē. Sub pace. luce. loco. dux nero. roma loc⁹. Jē ali⁹. Enic sacrat paulū. par. lux. dux. v: b: cruce petrū. Licz aut eadē die passi fuerūt. ordiāuit tñ gre g. vr ipa die spālus fieret quo ad officū solemnitas petri z in sequēti die p̄mōratio pauli. Tū qđ eadē fuit dedicata ecclia sancti petri. tū qđ maior est dignitate. tū qđ prior: cōuersione. tū qđ primatum tenuit rome.

## De sancto paulo apostolo lxxxv A



**P**aulus interpretat os tube. vel os eoz seu electū mirabile. velectionis miraculū. Vel paulus a pausa qđ est requies hebraice. z modicus latine. Per bec intelligitur sex prerogative quas habuit paulus pre ceteris. Prīmū est lingua fructuosa: qđ ab yltico vsqz aal hierusalē pdicauit euāgelū. z ideo dicit os tube. Scđm charitas viscerosa. qđ qđ infir. z ego nō infir. zc. et inde dicitur os eoz. os s. z cordis de quo ipse dicit. Os nostrū patet ad vos o corin. cor. no. dila. est. Terciū est puerisio miraculosa. z inde dicit electū mirabile qđ mirabilr elect⁹ z puerisus fuit. Quartū est manus oposa. z inde dicit electionis miraculū. Magnū enī miraculū fuit qñ elegit sibi proprijs manibus sumptus acq̄rere: z incessanter pdicare. Quintū fuit contēplatio deliciosa: qđ raptus est vsqz in terciū celū: z inde fuit dñi req̄es. qđ in contēplatione exigitur requies mentis. Sextū est hūilitas virtuosa: z inde dicitur modicus. De hoc aut noie paulus tres sunt opinionēs. Origenes vult qđ semp fuerit binomi⁹. z vocatus fuit sp̄ saulus z paulus. Rabanus vō vult qđ antedictus est saulus a saul rege supbo. sed post puerisone vocat⁹ est paulus quasi puulus a modico et humili spū. Un z nomē suū interpretando dicebat. Ego sū minim⁹ aploz zc. Beda aut vult qđ dicit⁹ Paul⁹ a sergio paulo p̄cōsule quē ad fidē pueritit passionē sancti pauli linus papa conscripsit.

**P**aulus ap̄s post sui puerisone multas psecutiones passus est: quas beatus bilari breuiter enūerat dicens. Paulus ap̄s in philippis virgis ceditur. in carcere ponitur. et ligno pedibus affigitur. in listris lapidat. in ycho nio z thessalonica ab imiqs p̄seq̄tur. in epbeso feris datur. in damasco p sportā e muro deponitur. in hierusalē sistitur. cedit. ligatur. in sidiaf. in celsa rea. claudif. criminat. Nauigās in italia piculo dē rigitur. Romā veniēs sub nerōne iudicatur z occisus finitur. Hec bilari⁹. Aplatū inter gētes accepit. Quendā ptractū in listris crexit. Iuuenem qđ de fenestra ceciderat z expiraucrat suscitauit. et mltā alia miracula fecit. Apud mitilenā insulā v. pera manū ei⁹ inuasit sz nichil lesit quin pot⁹ in ignē ipam excussit. Dicit quoqz qđ oēs qđ de progeme illi⁹ hoīs qđ paulū hospicio suscepit nascunt a venenosis nullaten⁹ ledūtur. Unde cum pueri nati sunt. in cumis eoz patres serpētes ponunt. vr pbēt si veri eoz silij sint. Inuentur aut aliqñ qđ paulus est minor petro. qñqz maior. qñqz equalis. Sz reuera minor dignitate. maior pdicatione

## De sancto

## Paulo apostolo.

squalis sanctitate. Refert baymo q̄ paulus a pulloz cāru vsq; ad q̄ntāborā labori manū mis̄s̄tebar. deinde p̄dicationi vacabat. ira q̄ plerūq; vsq; ad noctē sermonē p̄trabebat. Residuū vero t̄pis p̄mest. om̄i somno. orōm̄. satis necessariū erat. Dū vero venisset romā cū nero nondū esset imperio cōfirmat̄. et etiā audiēs q̄ de lege iudeoz et fide xp̄ianoz inter paulū et iudeos q̄stio vertebatur. nō multū inde curauit. et sic paulus quo volebat libere ibat et libere p̄dicabat. Hiero. quoq; in li. de viris illustrib̄ ait. q̄. xxv. anno a passiōe dñi hoc est neronis sc̄cūdo. paulus romā vinct̄ mittit̄ et p̄ biennū in libera manens custodia. aduersus iudeos disputauit. Deinde a nerōe dimissus euāgelū in occidentis partibus p̄dicauit. Xij. vō nero nis anno. eodē āno et die quo crucifix̄ est petrus: capite trūcatur. De h̄c hiero. Eius aut̄ sapientia et religio vbiq; diuulgebatur: et ab oib̄ admirabilis habebatur. Multos etiā de domo cesaris sibi in amicitia copulauit: et eos ad fidē xp̄i pertraxit. Quēdā etiā scripta ei⁹ corā cesare recitata sunt et ab oib̄ mirabilis cōmēdata. Senatus etiā de illo alia nō mediocriter sentiebat. Quadā vō die dū paul⁹ circa vespas in quo. dā solario p̄dicaret q̄dā iuuenis nomine patroc̄l⁹ pincerna neronis et sibi admodū dilectus. vt paulū p̄pter multitudinē cōmō. q̄. 1. auidiz fenestrā ascendit et paululū ibi dormitādo decedens expirauit. Qd̄ audiēs nero plurimū de ei⁹ morte doluit: et statim aliū in ei⁹ officiū ordinauit. Paulus vero in spū hoc cognoscēs dixit asianb̄ vt illucirent. et patroc̄lū cesaris charissimū ad se defunctū affererēt. Quē allatū paulus suscitauit. et ad cesarē cū socijs suis misit. Qui cū de morte ei⁹ lamētare: ecce patroc̄l⁹ viuus adesse p̄sonib̄ nūciat. Audiēs nero patroc̄lū viuū quē paulo ante nouerat mortuū plimū q̄dē expauit: et cū ad se ingredi recusauit. Sed tandē p̄suasu amicorū introire permisit. Cui nero ait. Patroc̄le viuus? Et ille. Cesari viuo. Et nero ait. Quis te fecit viuere? Cui ille. Dñs ih̄esus xp̄s rex oim̄ sc̄loz. Frat̄ nero dixit. Ergo ille regnabit ih̄s. et resoluēt oia regna mūdi? Cui patroc̄l⁹. Etiā cesar. Tūc nero dedit illi alapā dicit. Ergo militas illi regi. Et ille. Vtiq; milito. q̄ me a mortuis excitauit. Tūc q̄nos ministri impatoris q̄ ei iugiter assistebant dixerūt ei. Cur impator: p̄cutis iuuenē prudentē et veraciter ridentē? Nam et nos illi regi inuicissimo militamus. Quod audiēs nero eos reclusit in carcerē vt eos inuicē torqueret quos ante nimis dilexerat. Tūc oēs xp̄ianos fecit inq̄ri: et oēs sine interrogatiōe

puniri. **T**ūc paulus vinctus inter ceteros aī nerone duct⁹ est. Cui nero. O hō magni regis seruus michi aut̄ vinctus: cur milites meos mihi subtrahis et tibi recolligis? Cui paulus. Non solū de tuo angulo milites collegi: sed etiā de orbe vniuerso q̄b⁹ rex n̄i dona talia q̄ nunq̄ deficiēt. et oēs excludēt indigentiā largiet̄. Quic si subiect⁹ esse uolueris salu⁹ eris. Qui t̄tē extrax potētē vt iudex oim̄ veniat. et mūdi hui⁹ figurā p̄ ignē resoluat. Hoc audiēs nero et ira successit. q̄ figurā m. di. p̄ ignē paulus dixerat dissoluendā. oēs milites xp̄i igne usit cremari. paulū vō tanq̄ maicstans reū capite trūcari. Tanta aut̄ xp̄ianoz tūc occasio est turba vt ppl̄s roman⁹ palaciū virtute irruerit. et seditionem cōtra eū excitare molies p̄clamaret. Pone modū cesar. tēpera occasione vel iustione. nostrates sūt quos p̄dis. romanū tuetur imperiū. Timēs impator: mirauit edictū. vt null⁹ xp̄ianos tangeret: donec impator de eis plerū iudicaret. Quap̄opter paul⁹ iterū est reductus et aspectus neronis oblarus. Quē vt nero vidit. veb̄ m̄c̄t̄is me exclamauit. Tollite m̄lc̄f̄cū. decollare ip̄o iorem. nec sinite viuere criminatozē. p̄dite sc̄m̄uū alienatozē. auferte de superficie terre mētū inuicem ratorē. Ad quē paulus ait. Nero t̄pe modico p̄t̄iar sed viuā eternā dñi ih̄esu xp̄o. Ne o dixit. Auferte ab eo caput vt me rege tu o fornozē intel ligat qui eū deuicit: et videam⁹ si sp̄ viuere valeat. Cui paul⁹. Ut scias me p̄ mortē corpis etnāl̄ viuere: cū michi caput absc̄sū fuerit viu⁹. et b̄ p̄ bo. et tūc cognos. ere poteris q̄ xp̄s ē de⁹ vite et nō mortis. Et his dictis ad locū supplicij ducit. Qui cū duceretur. dixit ei tres milites q̄ eū ducēbāt. Dic nobis paulē q̄s est ille rex v̄f̄ quē tantū diligitis q̄ p̄ eo magis mori q̄ viuere eligitis. et qualē inde mercedē hēbitis? Tūc paul⁹ de regno dei et pena ih̄sni adeo eis p̄dicauit q̄ eos ad fidē pertraxit. Qui cū rogaret eū vt libere abiret quo vellet ait. Absit fr̄s vt fugiā. Non em̄ sum pfug⁹ sed miles xp̄i legitim⁹. Scio em̄ q̄ p̄ h̄c vitā trāsitionā ad vitā trāsib̄o eternā. Mor aut̄ vt fuero decollatus v̄ri fideles rapiēt corpus meū. Vos autē locū notate: et illuc cras mane venite: inuenietis em̄ iuxta sepulcrū meū duos viros o: ātes. sc̄z th̄y th̄ et lucā. Quib⁹ cū dixeritis qua de causa vos ad eos misit: ipsi vos baptisabūt. et regnū celestis faciēt p̄sores et coheredes. Qd̄ cū loq̄ret misit nero duos milites vt viderēt si adhuc esset occisus. Et cū eos vellet pertere. illi dixerūt. Cū mortu⁹ fueris et resurrexeris tūc credem⁹ tibi de his que di-

tis. Nūc autē cito veni: et quod meruisti accipe. Cūq;  
 ad locū passionis duceret: in porta hostiēsi cuidā  
 matrone noīe plārilla discipule pauli q̄ scdm̄ dyo  
 nisiū alio noīe dicebat lemobia: q̄ forte binomia  
 fuit obuiā dedit. Que flēs suis orōmb' se cōmen  
 dare cepit. Cui paulus. Vale plantilla eterne sa  
 lutis filia. comoda michi velū quo caput tuuz re  
 gis. et inde oculos meos ligabo. et postmodū tibi  
 restituā illud. Qd̄ cū sibi traderet: irridebāt ei car  
 nifices dicētes. Quid impostorū illi et mago tam  
 p̄ciosum pannū tribuis vt ipm̄ amittas? Cū ergo  
 ad locū passionis paulus venisset. ad orientē ver  
 sus. et mamb' i celū extēsis. diutissime cū lacrimis  
 patria voce orauit. et grās egit. Post hoc valedi  
 cēs srib' oculos sibi de velo plārille ligauit. et vtrū  
 q; genu i terrā figēs collū extēdit. et decollat' est  
 Vox ei' caput de corpe exiliēs. ihesus xps qd̄ si  
 bi in vita tam dulce extiterat et tam crebro noīa  
 nerat hebraice clara voce insonuit. Dixit enī euz  
 in suis eplis xpm̄ vel ihesū vel vtrūq; d. vicibus  
 noīasse. De ei' autē vulnere vnda lactis. vsq; in ve  
 stimēta militis exiliuit. et postea sanguis effluxit.  
 in aere lux immēsa emicuit. de corpe odor suauissi  
 mus emanauit. **C** Dionisi' autē in epla ad tri  
 morbeū de morte pauli sic dicit. In hora autē illa  
 tristitie plena: fr̄ mi dilecte dicēte carnifice paulo  
 collū para: tūc brūs ap̄ls suspexit in celū muniēs  
 frontē et pect' suū signo crucis. et dixit. Dñe ihesu  
 xpe in man' tuas com. spi. meū. Et tūc absq; tristi  
 tia et p̄pulsioe extēdit collū suū. et suscepit coronā  
 Percutiēte autē carnifice et amputāte pauli caput  
 tūc beatissim' in xpo icru explicuit velū. et collegit  
 sanguinē p̄p̄iū in velo. et ligauit eū et obuoluit et  
 tradidit illi fese. Et reuerso militi carnifici dixit  
 lemobia. Ubi dimisisti mḡm̄ meū paulū? Rūdit  
 miles. Cū socio iacet ibi extra vrbē i valle pugilū  
 et velo tuo velata est facies ei'. Ipsa autē rūdens  
 ait. Ecce intrauerūt nūc petr' et paulus induti ve  
 ste p̄clara. et coronas fulgētes. luce radiātes habe  
 bant in caprib' suis: Et ptulit velū sanguis crūē  
 ratū. et mostrauit eis. P̄opter qd̄ op' mlti credi  
 derūt dño. et xp̄iani facti sūt. Hec dionisi'. Audī  
 ens nero q̄ p̄tigerāt vehemēter extimuit. et de his  
 oib' cū phis et amicis loq̄ cepit. Dū hec inuicē lo  
 querētur veit paul' ianuis clausis: et an cesarem  
 stans ait. Cesar ecce paulus regis eterri et inui  
 cti miles. Uel nūc crede qz nō sum mortu' s; viu'.  
 S; tu miser eterna morte morieris. eoq; scōs dei  
 iniuste interficis. Et his dictis dispuir. Nero autē  
 ex iuuio tior: e velut amēs effect' qd̄ ageret igno

94  
 raba. et suasu et p̄silio amicoz patroclū et barna  
 bam cū alijs soluit: et quo vellēt libere abire p̄mis  
 sit. Illi vō milites scz longin' mḡ militū et access'  
 ad sepulcrū pauli mane veneit. et duos viros s. tē  
 rū et lucā orātes: et i eoz medio paulū stātē videit  
 Quos tit' et lucas vidētes: vehemēter territi fu  
 gere ceperūt. et paul' dispuir. Illi autē post eos cla  
 mātes dicebāt. Non vt puratis vos p̄sequimur. s; et  
 vobis baptizari volum'. sicut paul' nobis dixit.  
 quē mō vobiscū orāntē vidim'. Hoc illi audiētes  
 reuerfi sūt. et cū magno gaudio eos baptizauerūt  
 Caput autē pauli in quādā vallē picctū est. et p̄  
 mltitudine alioz q̄ interfecti fuerūt. et illuc picctē  
 iueniri nō potuit. Legit autē in eadē epla dionisi'  
 qz cū quādā vice fouea mūdaret et caput illd̄ pau  
 li cū alijs purgamētis picctū fuisset. qdā pastor  
 illud i virga sua leuauit. et iuxta caulas ouū fixit  
 Vidit autē p. iij. noctes p̄tinuas ipse cū dño suo sup  
 p̄dicatū caput lucē ineffabile refulgere. Qd̄ cū ep̄o  
 et fidelib' nūciatū fuisset dixerūt. Vere hoc est ca  
 put pauli. Egressus igitur ep̄s et vniuersa fidelū  
 mltitudo caput illud secū detulerūt. et i quādā mē  
 sa aurea illud ponētes corpi p̄iungere attēbāt.  
 Quib' p̄riarcha rūdit. Nos scim' qz multi fideles  
 occisi sunt. et eoz capita sunt dispsa. Un̄ dubito il  
 lud caput corpi pauli p̄iungere. Sed caput hoc ad  
 pedes corpi ponam'. et oipotentē dñm exorem'  
 vt si caput suū est p̄uertat corpus et capiti p̄iungat  
 Qd̄ cū oib' placuiss caput ipm̄ ad pedes corpi  
 bri pauli posuerūt. Et ecce cūctis orātib' et stupē  
 tib' corpi se v̄it. et in loco suo capiti se iūxit. Et sic  
 oēs deū h̄ndixerūt. et hoc esse caput pauli veraci  
 ter cognouerūt. Hec dionisi'. **C** Refert greg.  
 turoneū. q̄ tpe iustim iunioris claruit: qz quidā de  
 sperās laqueū sibi pabat: nomē tñ pauli inuocās  
 sp̄ dicebat. Adiuua me sancte paule. Tūc affuit q̄  
 dam vmbra squalida horās eū et dicēs. Eya bo  
 ne vir age qd̄ agis: morā ne feceris. At ille semp  
 parās laqueū dicebat. Beatissime paule adiuua  
 me. Expedito iaz laqueo affuit alia vmbra tanq̄  
 hoīs dicēs illi q̄ hoies horābat. Euge miserrime  
 qz paulus aduocat' aduenit. Tūc squalida vmb  
 bra euauit. et hō ad se rediēs et laqueū p̄iciens  
 penitentia cōdignā accepit. Hreg. in registro. Ex  
 cathemis beati pauli multa miracula demonstrā  
 tur. et dū multi parū qd̄ ex limatura petri assistit  
 sacerdos cū lima. et aliq̄bus perētibus ita concite  
 aliqd̄ de cathemis ipis excutitur vt nulla mora sit  
 Quibusdā vero perētib' diu p̄ cathenas ipsas li  
 ma ducit. et tñ vt aliquid inde creat nō obtinetur

## De sancto

## Paulo apostolo.

In eadē quoq; epla q̄ supradicta est beatus d̄o-  
n. si mortē beati pauli m̄gr̄i sui p̄is v̄bis deplo-  
rat dicens. Quis dabit ocul̄ n̄ris aquas: et pupill̄  
n̄ris fontē lacrimaz: vt plorem die ac nocte lumen  
eccl̄iaz qd̄ extinctū est? Quis non induet fletū et  
gemitū: aut nō vestiet lugubrib⁹. et mēte attonit⁹  
nō obstupescet? Ecce etem̄ petrus fundamētū ec-  
clesiaz. gl̄ia s̄ctoꝝ ap̄loꝝ a nobis recessit. et nos  
orphanos dereliquit. Paul⁹ quoq; gentiū familia-  
ris et cōsolator: pauperū deficit nobis et vltra non  
inuenit. Qui fuit pater parv⁹. doctor doctor. et pa-  
stor pastor. Abiliū sapie. fistulā altisonā. p̄dica-  
toꝝ vitatis infatigabilē. paulū dico nobilissimū  
ap̄lm. Hic angelus terrestris: et hō celestis. ima-  
go et sistrudo deitatis et sp̄s deiformis oēs nos  
dereliquit. nos inq̄ inopes et indignos in hoc mun-  
do contemptibili et maligno. et ingressus est ad deū  
suū d̄m et vnicū. Deu frater mi timothee dilecte  
an̄ie mee: vbi est pater tu⁹ m̄gr̄ et amator? Unde  
te vltim⁹ salutabit? Ecce em̄ orphan⁹ factus es: et  
remansisti solus: iam nequaq; scribet tibi sua san-  
ctissima manu dicens tibi. fili charissime. Ne mi-  
chi frater mi timothee. Quid hic accidit tristitie:  
et tenebrarū et damni: qd̄ orphani facti sum⁹? Jaz  
nō veniet ad te epla ei⁹ in q̄bus scriptū sit. Pau-  
lus modic⁹ seruus ihesu xp̄i. Jam nō scribet de te  
vltim⁹ ciuitatibus dicens. Suscipite filiū meū dile-  
ctū. Cōpica frater libros p̄p̄betaz: et signa sup  
eos: qd̄ neminē habem⁹ interpretem parabolaz et  
paradigmatū et cloquoy ipsoꝝ. David p̄p̄bete-  
plangebat filiū suū et dicebat. Ne michi pro te fili-  
ni. ve michi. Ego autē. Ne michi magister mi. ve  
re ve michi. Amodo defecit et cessauit cōkursus di-  
scipuloꝝ tuoy rōme venientū et querentū nos.  
Jam nemo dicitur est: eamus et videam⁹ docto-  
res n̄ros. et interrogem⁹ eos qualiter nos regere  
oporteat ecclesias nobis cōmissas. et interpreta-  
buntur nobis eloquia d̄ni n̄ri ihesu xp̄i. et eloquia  
p̄p̄betaz. Vere ve bis filijs frater mi qui priuati  
sunt patrib⁹ sp̄ualibus quib⁹ primat⁹ est grex. Et  
nobis etiā frater ve qui priuati sumus m̄gr̄is no-  
stris sp̄ualibus: qui collegat̄ intellectū ac scien-  
tiam veteris ac noue legis. et colligauerat in suis  
epl̄is. Ubi est cursus pauli: et labo: sanctorū pedū  
eius: Ubi est os loquēs. et lingua consulēs et sp̄s  
beneplacēs deo suo: Quis nō ploret et vluet: Nā  
qui meruerit gl̄iaz et honorē apud deū. tanq̄ ma-  
lefactorē et traditur in mortē. Ne michi qm̄ in illa  
hora intuitus sum corpus sanctū: sanguine inno-  
centi cruentatū. Deu michi pater mi magister et

doctor. non quidem reus tali morte exististi. Nūc  
ergo quo ibo te q̄rere: gloria christianoꝝ et laus si-  
deliū? Quis cōticescere fecit vocem tuam fistula  
altisona. plectrū psalterij decacordi? Ecce introi-  
sti ad d̄m deum tuū quem desiderasti. et toto as-  
fectu percipisti. Hierusalē et roma praua amicitia  
equales tacte sunt in malo. Hierusalē crucifixit  
d̄m nostrū ihesum xp̄m. roma vero ap̄los ei⁹ in-  
teremit. Hierusalē aut seruit ei quē crucifixit. ro-  
ma aut solennizando glorificat quos interemit.  
Et nūc frater mi timothee: quos dilexisti et toto  
corde desiderabas. Saul dico regem et ionathan in  
vita sua non sunt separati nec in morte. Et ego non  
sum separatus a d̄no m̄gr̄o meo: nisi cū sepaauerunt  
nos boies pessimi et iniqui. Et separatio hui⁹ boie  
nō erit semp. Ania eius cognoscat dilectos. et sine  
hoc q; eis loquatur qui nunc ab eo elongati sunt.  
In die aut resurrectionis magna iactura esset se-  
parari ab eis. Decemomisi⁹. Johannes christo. in  
libro de laudibus pauli hūc gloriofum ap̄lm mul-  
tipliciter cōmendat sic dicens. Nichil proius erra-  
uit qui paratū insigne virtutū ac paradisi sp̄as  
lem pauli am: mā nūcupauit. Que aut lingua lau-  
dibus ei⁹ inueniam equalis: cū oia q̄ in o. bus sunt  
bona. aia tua vna possideat et ea cūcta plene accu-  
mulet nec solū hoim: sed etiā qd̄ est amplius an-  
geloy. Nec tñ idcirco reticēbim⁹: quin poti⁹ pauca  
dicem⁹. Est em̄ hoc maximū laud. s genus cu ora-  
tionis copiaz virtus superat et magnitudo laudari.  
Sicq; vincto m̄to est nobis gloriof⁹: q̄ sepe viasse  
Unde igitur oportuni⁹ laudū eius sumem⁹ exor-  
diū nisi ab hoc ipso primū: vt ostendam⁹ cū bona  
oim possidentē? **E** Abel obrulit sacrificiū et  
inde laudatur: sed si pauli hostiā adducam⁹ in me-  
diū quantū celū a terra supio: apparebit. Si qui-  
dem semetip̄m p̄ dies singulos immolabat. Quaz  
tñ hostiā dupl̄r offerebat. tñ in corde. tñ in corpore  
mō: tificationē circūferens. Non em̄ oues offere-  
bat aut boues: sed scip̄m dupl̄r immolabat. Neq;  
his cōrentus fuit: sed etiā oibem vniuersum stu-  
duit offerre. qui terrā ac mare. greciā atq; barba-  
ricam. omnēq; sub sole regionē quasi volitans cir-  
cūuit. ex hoibus angelos faciens. quinimo iplos  
boies quasi ex demonibus in angelos p̄ubens.  
Quid huic hostie respicitur equale quā paul⁹ gla-  
dio ip̄iū sancti immolauit: et in illo altari qd̄ sup ce-  
lu locatū est obrulit? Szabel dolo germani p̄ufo-  
sus occubuit. paul⁹ vo ab eis interfect⁹ est quos  
ab innumeris malis cupiebat eruere. Vis aut ei⁹  
innumeras tibi oñdas mores tot vtiq; quor. etiā

# De sancto Paulo apostolo.

dies vixit. **N**oe se tñ in archa legitur seruasse cū liberis. hic aut multo seuiore inundate diluuiō nō archā cooprādo cōpaginib⁹ tabularū sed ep̄las cōponēdo p̄ tabulis. vniuersum orbem periclitantem ex medijs fructib⁹ liberauit. Nec autē archa nō vno loco circūfertur q̄ orbis terminos cōprehēdit. nec bitumine ac pice sed sp̄sancto ei⁹ tabule sunt puncte. Nec suscipiēs pene irrōnabilib⁹ aīali bus stultiores. imitatores efficit angeloz. Tunc quoq; illā vicit archā: q̄ illa cornū recipiēs cornū rursū emisit. et includēs lupū feritatē ei⁹ mutare nō potuit. **H**ic vero accipitres miluosq; suscipiēns fecit colūbas. et excludēs omnē feritatē. mansuetudinē sp̄s introduxit. Abrahā mirantur oēs q; ad dei p̄ceptū patriā atq; p̄gnatos reliq̄t. Sed quō paulo posset equari q̄ nō tantūmodo patriā vel cognatos. sed ip̄m quoq; mundū reliquit: imo etiā celū. et celū celi? Et hec oīa xpm suscipiēdo despexit. vñ p̄ cūctis istud solū. id est. xpi charitatē requirēs. neq; p̄ntia inq̄t neq; futura neq; altitudo etc. Sed et abrahā in piculū se tradēs hostibus filiū fratris eripuit. At paulus vt vniuersum orbem de ip̄a diaboli extraheret manu. innumērabilia picula sustinuit. pp̄risq; mortib⁹ maximā securitatē alijs cōparauit. filiū quoq; abrahā voluit immolare. paul⁹ vero semetip̄m milies immolauit. In ysaac patientiā aliq̄ admirātur: quō putcos a se factos obstrui patiebatur. At paul⁹ nō putcos cernēs lapidib⁹ obstruos s; pp̄riū corpus nō solū sicut ille cedebat s; eos etiā a qb⁹ patiebatur in celū studebat euehere. Quāto em̄ ampl⁹ obstruebatur iste fons tāto magis erūpebat. ac plies a se fluuios effundēdo manabat. **D**e longanimitate atq; patiētia iacob: scriptura miratur. Et q̄ nam illa est tā adamātina aīa q̄ pauli patiētia possit imitari? Neq; em̄ septē annoz sed totius vite seruitiū p̄ sponsa ptulit xpi. nō adustus solū estu diei et noctis gelu. s; tērationes p̄p̄suis et nūc qdē verberib⁹. nūc vō lapidib⁹ scilicet atq; collisus. et inter certamina vbiq; p̄siliens. captas oues ex diaboli faucibus abstrahēbat. **S**ed ioseph pudicie virtute decorat⁹ est. et ego vereor ne iam ridiculū sit hinc etiaz paulū laudare q̄ semetip̄sum crucifigēs nō solū hūanoz corpōz pulcritudines sed oīa etiā que vidētur reb⁹ clara ac decora cernebat quēadmodū nos fauillā cinerēq; cōspiciam⁹ qui quasi mortu⁹ p̄sus ad mortuum immobil p̄manebat. **S**tupet iob oēs boies est em̄ arbeta admirabilis. At paulus nō mensibus tñ sed annis pluribus in agone p̄durās tam cla-

rus emicuit. non teste gleba saniem carnis radēs sed ip̄sius intelligibile os leonis frequēter incurrens et pugnas aduersus tērationes innumeras omni erat lapide toleratio. **Q**ui nō a tribus et a quatuor amicis sed a cūctis infidelibus. a fratribus etiā obprobria sustinebat. cōsputus ab omnibus atq; maledictus. Et illi erat magna hospitalitas et cura pauperū. Sed quā curā ille impedebat carne debil⁹: hanc iste animis morib⁹ egibebat. **I**lli omni adueniēti aperiebāt domus huius vero ania vniuerso parebat orbi. Et ille q̄ dem cū oues et boues hēt innumeros: erat in pauperes liberalis. hic vō nichil ampl⁹ corpe suo possidens de hoc sufficiēter indigētibus ministrabat. **Q**d alicubi cōmemorās necessitatib⁹ inq̄t meis et bis q̄ mecū erāt ministrauerūt manus iste. Sed etiā vmes atq; vūnera seuos sc̄to iob increbāt dolores. S; si pauli vbera. famē. carbenas. piculasq; p̄sides q̄ a domesticis ab extraneis et a cetero patiebāt orbe. sollicitudinē quā ipse p̄ eccl̄ijs v̄sione quā p̄ sc̄dalis singul p̄ferebat. videbis q̄ oi erat saxo durior. Ania illa et ferrū atq; adamantē firmitate supabat. Que em̄ ille corpe bec mēte paulus sustinuit. Que oi merore molis: de singul q̄buscūq; labētib⁹ mestina p̄sumebat. **U**n et iuges ex eo fontes lacriarū nō dieb⁹ solū s; etiā noctib⁹ effluebāt. **Q**iq; muliere parturire vebemētī affligebāt in singul. Propter qd etiā dicebat. filioli mei quos itez parturito. **M**oy ses p̄ iudeoz salute deleri elegit de libro. **M**oy ses itaq; se cū ceteris obrulit p̄ire. paul⁹ p̄ ceteris. Non em̄ cū p̄ctib⁹ p̄ire voluit s; vt aliq̄ salua renf ip̄e de glie cernitate decidere. Et qdē ule pharaoni. hic diabolo quodādie repugnabat. **I**lle p̄ vna gēte. iste p̄ vniuerso orbe certauit. n̄ sudore s; sanguie. **J**ohannes in cibū locustas et mel siluestre sumebat: s; paul⁹ ita in medio mūdi strepitu quēadmodū ille in beremo q̄ete versat⁹ est. nō quidē pastus locustis aut melle siluestri. multo aut bis victu meliori p̄tentus est. ac necessariō qdē indulgēs cibo. seruētī studio p̄dicāda. **U**erū illi⁹ aduersus herodiadē apparuit magna p̄stantia et ille nō vñ aut duos aut tres sed innumeros et siti positos p̄tate corripuit imo longe illo seuiores tērānos. **R**estat vt paulū tam angelis cōparemus. in q̄bus magnificū p̄dicam⁹: q; cū oi curā deo obediuit. **Q**d dauid admirādo dicebat. Potētes virtute faciētes verbū eiu. **Q**uā vero aliud p̄pheta in angelis mirat⁹: Qui facit inq̄t angios suos sp̄s. et mistros suos ignē videntē. S; hoc in

## De sancto Paulo apostolo.

paulo possumus inuenire qui velut ignis ac spiritus totum terrarum percurrit orbem et percurrendo purgavit: sed necdum celum iste foris est. et hoc est omnino mirabile: quod talis versus in terris etiam mortali adhuc carne circumdatus. Quarta ergo nos per denatione digni sumus cum uno homine bona in se omnia congregante nec minime quidem partem eorum studemus imitari. Non enim aliam est ille foris naturam: nec dissilem nactus animam: nec alterum habitum mundum: sed in eadem terra eademque regione. sub eisdem etiam legibus nutritus et moribus cunctos qui nunc sunt homines vel fuerunt animi virtute transcendit. Nec vero in illo hoc solum mirabile est quod per habundantiam deuotionis quodammodo non sensit dolores pro virtute susceptos: sed etiam quod virtutem ipsam pro mercede pensauit. Nam et nos quidem propter eam proposita mercede certamus quam ille proplectens etiam sine premio diligebat. Cuncta illa que aspirare sui videtur impedire virtutem cum omni mansuetudine propter quos quorundam celsiorum quorundam assurgebat ardore: Et interitatis sibi periculis. noua semper alacritate pugnabat. Qui cum sibi mortem iam imminere videret ad communionem delectationemque gaudij alios peruecabat dicens. Gaude et congratulamini michi. Itaque ad profusionem et iniurias quas ob predicandi studium sustinebat magisque ad bonorum oblectamenta peruecabat. mortis porumque vite desiderium appetens paupertatis quam opulencie. et merito amplius labore quam alij requie post laborem ac merito magis eligens quam alij voluptatem. studiosius pro inimicis et fructuosius orans quam alij aduersus inimicos. Unum illi formidandum erat atque metuendum offensa nimirum dei. nec desiderabile illi aliud erat nisi placere deo spiritus. Non dico autem quod nichil preteritum desiderabat: sed nec aliquid futurorum. Non enim michi dicas: merces ingentes exercitus. pecunias. prouincias. preterea. hec enim quasi araneorum fila reputauit. sed ea que promittuntur in celum et tunc eius ardorem in christo amorem videbis. Sic siquidem pro illius dilectione non angelorum non archangelorum dignitatem. nec quecumque horum sile concupiuit. Quod enim erat maius omnibus christi amore fruebat. cum hoc enim beatiorem cunctis se putabat. si ne hoc autem non deum autem neque principatum socium esse cupiebat. sed cum hac dilectione magis esse vel extremus imo etiam ex numero punitorum quam sine hac inter summos honores et sublimes. **H**oc enim erat illi maximum ac singulare tormentum ab hac charitate discedere. hoc illi erat gehenna. hoc sola pena. hoc infinita et intoleranda supplicia. Sed profrui charitate christi. hoc illi vita. hoc mundus. hoc regnum. hoc promissio. hec bona videbantur innumerata. Sic de

spiciebat vniuersa que timeamus ut solet herba iam putrefacta premeni. Tiranos vero ac populos spirantes furorem velut quosdam esse culices estimabat. Mortem vero atque cruciatum et mille supplicia quasi ludum putabat esse puerorum dummodo pro christo aliquid sustineret. Decorabatur enim magis vincit cathena quam diademate coronatur. Ereni coartatur carcere. habitabat in celo. Ac libenter verbera recipiebat et vulnera quam alij brauia diripiebat. et dolores non minus quam premia diligebat. cum ipsos vtrique dolores locoduceret premio. propterea ipsos etiam gratiam nominabat: quoniam que nobis sunt causa tristitie hec illi maximam pariebatur voluptatem. Merore quoque maximo vivebat: propter quod et dicebat. Quis scandalizatur et ego non video: Etiam si in merore dicatur que inesse aliquam voluptatem. Multi enim qui filiorum mortibus vulnerantur: aliquid consolationis accipiunt cum suis fletibus relinquuntur. magisque dolent cum dolere prohibetur. Sic et paulus nocte ac die consolationem accipiebat ex lacrimis. Nullus quippe tanto affectu mala propria quanto ille deflebat aliena. Quod admodum enim illum opinaris afflictum cum perditionem defleret peccatorum: que ut illi salui fierent a celorum gloria cupiebat excludi. Nam non saluari illos merito acerbi estimabat quam semetipsum perire. Hinc ergo cui nam rerum poterit que comparare: cui ferro cui adamanti: Quidnam illam aliquis appelleret animam auream vel magis adamantinam: Nam et omni erant adamante fortior: et auro gemmisque preciosior et altera quidem materiam firmiter. alteram superabat preciositate. Cui igitur rei huius ab aliquo anima compararetur: Eax quidem qui sunt omnino nulli. Quod si vel auro adamantis fortitudo. vel adamanti bonorum daretur auri. tunc forte aliquo modo comparatio eius pauli posset a se peruenire. Sed quid ego ad amantem et aurum ad similitudinem adduco pauli? Mundum si ex aduerso appendas omnem etiam tunc videbis apte pauli ingens pondus examinis. Mundum igitur et omnibus que in mundo sunt paulum dicam dignior. Si igitur mundus eo dignior: non est sed forte vel celum. sed istud quoque inuenit inferi? Si enim non solum celum sed etiam que habentur in celis dei postposita charitati: quod non magis dominus quam tanto est benignior paulo quanto malicia bonitas antecellit. innumeris celis eum iudicat dignior? Non enim nos tantum diligit deus quantum a nobis ipse diligitur. sed tanto effusi quanto nec sermo sufficit explicare. In paradisu quoque hinc de rapuit. et in celum tertium subleuauit. Nec immerito. Siquidem paulus in ira gradus sic se gerebat in cunctis. quasi ange-

## De sancto Paulo apostolo.

loꝝ societate frueretur. Nam visibili adhuc corpꝝ colligatꝝ: illoꝝ pfectione gaudebat. Tantis fragilitatibꝝ corpꝝ: subditꝝ. an nullo inferiorꝝ: signis virtutibus apparere certabat. Nam ꝛ tanqꝝ penatus totꝝ docēdo puolauit orbem. ꝛ velut incoꝝ: porꝝ: laborꝝ: periculaꝝ: ptempſit. ꝛ quasi iam celum possidens cuncta pꝝ: sꝝ: terrena despeꝝ: xit. ꝛ tanqꝝ cū ipsis iam incoꝝ: porꝝ: virtutibꝝ: desgens iugi mentis intentione vigilauit. Et angelꝝ: quidem sepe diuersaz gentiꝝ cura cōmissa est: sed nullus illoꝝ: ita creditū sibi populū gubernauit. vꝝ paulus vniuersꝝ orbem. **S**icut autꝝ aliquis indulgentissimꝝ pater afficitur. erga filiū frenesꝝ cōpꝝ: ebensum: cuiꝝ quātomagis cōuicijs ictibusꝝ: pulsatur. tante eiꝝ potius miseretur ꝛ deslet. ita paulus istis a quibꝝ affligebatur maiora adhibebat fomēta pietatis. Nāqꝝ sepe p illis qui eū qnꝝ: qes verberauerūt ꝛ eius sanguinē sicut lacꝝ: abatur. ꝛ vehemētꝝ dolebat: ꝛ p eis orabat. fratꝝ: tres inquit volūtas quidem cordis mei ꝛc. Ueementer quoꝝ mordebatur ac penitꝝ: dissecabatur. eꝝ: eos pētes videret. Ut eū missum in ignē ferrū: totꝝ pfecto ignis efficiat. sic paulꝝ: charitate succꝝ: sus: effectꝝ: est totus charitas. Qui quasi cōmunis totꝝ: mūdi esset pater. ita in amore hoim ꝛ ipsos eoz imitabatur parētes. imo cūctos nō carnales vꝝ: etiā spūales pꝝ:es. sollicitudine ac pietate supꝝ: pabat. Omnē eū pꝝ: sꝝ: hoim deo exhibere cupiebat quasi eū vniuersꝝ: mūdi iꝝ: genuisset. Sic oēs in dei regno festinabat inducere corpꝝ: ꝛ aiaz p his quos diligebat impēdens. Nō iste ignobilꝝ: ꝛ circūferariꝝ: qui artē exercebat in pellibus tāra vꝝ: tute. pgressus est. vt vix. xxx. ānoꝝ: spacio ꝛ romanos. ꝛ pꝝ:as. ꝛ parthos. ꝛ medos. indos. ꝛ scitas ethiopes. ꝛ saramates. atqꝝ: saracenos. et oē pꝝ:oz sus hominū genus sub iugo mitteret veritatis. Et sicut in stipulas aut fenū ignis imissus. sic oīa de monū opa cōsumpsit. Paulo eū insonāte lingua. ꝛ oī igne vehemētꝝ: irruēte. cedebāt: oīa atqꝝ: fugiebāt ꝛ demonū culeꝝ: ꝛ tirānoꝝ: mine. ꝛ domesti eoz insidie. magis aut sicut radiꝝ: sol: oriētibꝝ: ꝛ tenebre fugātur. ꝛ adulteri ac fures foueis pꝝ: dūtur. et latrones recedunt. homicide ad antra fugiunt. oīaqꝝ: lucida efficiūtꝝ: ꝛ clara. desup: illustrātibꝝ: radiꝝ:is. Sic vbiqꝝ: euāgelīū dissemināte paulo fꝝ: gabatur error: ꝛ veritas remeabat. adulteria ꝛ alia dicta feda defecerūt atqꝝ: pꝝ: supra sunt. ignis vapore palcaꝝ: vice pētes. Elara vero inter bec veritatis flamma surgebat resplendēs. ꝛ vsqꝝ: ad celi sublimitatē pꝝ: cēdens ab his potissimū subleuata

96  
qui eam opprimere videbātur. Nec picula aut imꝝ: perꝝ: pꝝ: cꝝ: sꝝ: eiꝝ: impedire potuerūt. Erroris vero est pꝝ: ditio qꝝ: nullo sibi obfistēte pꝝ: senescit ac desluit vel desinit. Talis autꝝ: e diuerso veritatis status qꝝ: multis impugnātibꝝ: suscitā ꝛ crescit. Quā igitur ita genus nꝝ: m nobilitauit deꝝ: ei siles studeamꝝ: inueniri. Neqꝝ: impossibile istud putemꝝ. qm tale illi putemꝝ. qm tale illi quale nobis corpꝝ: fuit. talis aīa. tales cibi. adē illū teqꝝ: formauit. ꝛ quē adꝝ: modū illiꝝ. ita est ꝛ deus tuꝝ. Vis dei dona in paulo pꝝ: noscere? Vestimēta eiꝝ: terrorꝝ: demonibꝝ: erāt. Hec vero amplius admirāda. qꝝ: paulus nec cū in picula irrueret temeritatis argui poterat: nec cū picula fugeret timiditatis. Amabat eū pntem vꝝ: tam ob lucrū docēdi. Et rursus eā valde despiciēbat ob philosophiā ad quā illū mūdi pꝝ: tꝝ: pꝝ: eꝝ: ratur. Deniqꝝ: cū videris paulū picula fugientē non minꝝ: illū admireris qꝝ: cū se piculis gaudet oppoꝝ: nere. Ut eū hoc fortitudinis: ita illud est sapiētie. Et cū videris illū de se ipso aliqua sonātē. sicut admireris ac si videris illū semetipsꝝ: despicere. vt eū illud humilitatis est: ita istud magnanimitatꝝ: tis. Magis eū merebat loquēdo de se: qꝝ: tacēdo laudari. Quā nisi fecisset istud culpabilior: illꝝ: esset qui se ipso impoꝝ: tunc laudare didicerat. Nisi eū gloriatus fuisset creditos sibi oēs pꝝ: didisset: qꝝ: dū se humiliasset eos extulisset. Ampliꝝ: tūc paulus placuit gloriādo qꝝ: alter laudes pꝝ: prias occultādo. Nec tñ quisqꝝ: pfuit cum sua merita celaret. quantū iste eū pꝝ: deret. Est autꝝ: grāde malū de se ipso grande aliqdꝝ: dicere atqꝝ: mirabile extremeqꝝ: demētie est nulla imminēte necessitate rerū violenta pꝝ: osus laudibus velle decorari. Non hoc scōm deū loqui iudiciū est sed potius est. Hoc eū omnē mercedē eua cuat laboribꝝ: sudoribusꝝ: qꝝ: sitam. Etenim altiꝝ: de se efferre sermonē gloriōsi est ꝛ insolentis seseqꝝ: iactātis. Dicere autꝝ: illa qꝝ: pꝝ: senti cause tantūmodo necessaria sūt fructū amāꝝ: tis ꝛ multoꝝ: remedia cogitātis est. Sicut ꝛ fecit paulꝝ: qꝝ: dū a pseudo capeꝝ: in laudes suas ire ppulsus est maxꝝ: e qꝝ: dignitatē suā oñderēt. Plura autꝝ: ꝛ maiora celauit. Ueniā inqꝝ: ad visiones ꝛ reuc. d. p. o. ꝛc. Tanta paulꝝ: tamqꝝ: crebra cū deo hñs colloquia quanta nec pꝝ: betaz nec apꝝ: loꝝ: vllus habuit pꝝ: ea ipse hñlior reddebatur. Uisus est plagas metuere: vt disceres qꝝ: scōm naturā vnꝝ: erat et pluribꝝ: per voluntatē. non soluz supra multos homines. vꝝ: etiā vnꝝ: ex angelis erat. Neqꝝ: vero metuere plagas repꝝ: ebēstione dignū. sed plagarū metu aliquid indignꝝ: pietate committere. Doc



## De sancto Paulo apostolo.

ipso enim quo plagas timet qui in certamine non vincatur admirabilior ostenditur quam ille qui non timet. Sicut nec merere culpabile est: sed pro merito dicere aut facere aliquid eorum quae deo displicent. Hinc quia Paulus fuerit Paulus ostenditur: quia in tali natura vivere potuit supra quodammodo naturam. Quod si mortem timuit nec ipsam quidem recusabat. Non enim naturam habere infirmitatis subditam: sed seruire infirmitatibus crummosum est: ut merito ille admirabilis habeatur: qui imbecillitatem naturae voluntatis virtute superauit. Quod si Iohannes qui dicebatur mareus proferens separauit. hoc itaque rectissime pro praedicationis officio efficit. Eum siquidem qui istud suscipit officium non oportet esse mollem aut resolutum: sed fortem et per cuncta robustum. Neque enim aliquid debet attingere praeter clarum huius muneris functionem: nisi paratus sit animas multas tradere in mortem ac discrimina. Qui enim non tali animo est: multos alios suo proderet exemplo. Magisque utile est si quiescat: sibi quae tamen vacet. Non ita gubernatorem. non ad bestias dimicantem. non ludum gladiatorio destinatum. non quempiam omnino sic ad discrimina atque mortes paratum atque dispositum animam oportet habere: ut eum qui officium suscepit praedicandi. Nam et pericula praefecto maiora. et aduersarii seuiiores. nec versus pro suis conditione certatur. Celum namque in primo. in supplicio gehenna proponitur. Si vero aliqua inter eos commotio facta est non hoc delictum putare. Non enim commoueri malus est: sed irrationabiliter nulloque iusto flagitare negotio commoueri malum est. Hunc enim affectum. primum non bis creator inseruit: ut dormientes animas atque resolutas ab inertia ac desidia suscitaret. Quasi enim gladio aciem. ita menti nostrae ire acumen imposuit ut cum oportet utamur. Benignitas autem semper bona est: sed cum illam tempus afflagitat. Quia vero id non adest: etiam illa vitiosa est. Ira et Paulus saepe hoc usus est affectu: et immodeste loquentibus melior erat iras. hoc autem in eo erat mirabile. quia cum vinculis verberibus atque vulneribus longe splendidior: erat dyademate purpuraque vulgibus. Quaeque vincitur per tam vastum pelagus ducebatur: ita gaudebat tanquam in maximam imperium duceretur. Postquam vero Romam ingressus est: nec ibi stare contentus est sed in Hispaniam percurrit. Nec unum quidem diem in ocio passus est et quiete transire: sed in praedicandi ardore ipso igne ardentior. nec pericula timuit. nec irrisiones erubuit. Hoc vero maiori admiratione dignum est. quia cum tam audax esset ac velut ad pugnam semper accinctus. et ignem quandam belli aspirans rursus placabilem atque flexibilem se praebat. Nam se

uicenti vel potius seruienti praeeperunt ut iret et bari. in non recusauit. dixerunt per murum eum oportere deponi et passus est. Huius rei gratia ista faciebat: ut praedicationi diutius insisteret. et cum multis hinc credentibus iret ad Christum. Metuebat praefecto ne forte Paulus pro hinc atque inops salutis multorum abscederet. Teterunt cumque hi qui sub uno pugnabant magistro viderint in eo infra vulnera. fluerent sanguinem. et nec sic ipsum hostibus aliquando cedentem sed stantem fortiter. bastas vibrantem. et crebris ictibus aduersarios corruere facientem. nec omnino dolori parentem. maiori absque dubio tanto duci alacritate subditur. Hoc ita factum est in paulo. Videntes enim illum ligatum carbonibus et nihilominus in carcere praedicantem. videntes etiam vulneratum et tamen verberatum ipsos sermone capientem maiorem praefecto fiducia colligebat idque significans ait: ita ut plures e fratribus praesidentes in vinculis meis habundanter auderent sine timore verbum dei loqui. Tunc certior alacritate et ipse capiebat ac vehementer in aduersarios ferebat. Sicut enim ignis in diuersas plerumque materias incidens augetur magis et incrementa sortitur. sic etiam lingua Pauli quibuscumque fuisset admodum ad se eos continuo transferbat. Impugnatores quoque eius Paulum spirituale huic efficiebatur igni: quia per ipsos euangelij flamma magis crescebat. Nec Crisostomus.

## De septem fratribus qui fuerunt filii beate felicitatis lxxxvi

